

Wsparcie lasów prywatnych w ramach Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023 - 2027

Plan
Strategiczny dla
Wspólnej
Polityki
Rolnej
na lata **2023-2027**

Elżbieta Budka
Z-ca Dyrektora Departamentu Płatności Bezpośrednich
w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi

13 listopada 2023 r.

Interwencje leśno-zadrzewieniowe PS 2023 – 2027

PROW 2014 -2020

- Wsparcie na inwestycje zwiększające odporność ekosystemów leśnych i ich wartość dla środowiska – od 2019 r.
- Wsparcie na zalesianie
- Wsparcie na zadrzewienia - od 2022 r.
- Premie zalesieniowe i pielęgnacyjne

PS 2023 - 2027

- **Zwiększanie bioróżnorodności lasów prywatnych**
- **Zalesianie gruntów rolnych**
- **Tworzenie zadrzewień śródpolnych**
- **Zakładanie systemów rolno-leśnych**
- **Premie z tytułu zalesień i zadrzewień oraz systemów rolno-leśnych**

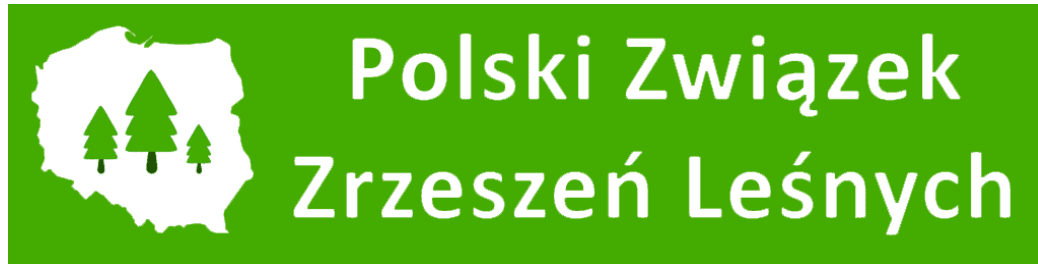
Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Ministerstwo
Klimatu i Środowiska

Cele Wspólnej Polityki Rolnej (WPR) 2023-2027

Zapewnienie rolnikom godziwych dochodów

Przeciwdziałanie zmianie klimatu

Wsparcie wymiany pokoleń

Zwiększenie konkurencyjności

Dbanie o środowisko

Dynamiczny rozwój obszarów wiejskich

Przywrócenie równowagi w łańcuchu żywnościowym

Ochrona krajobrazów i różnorodności biologicznej

Ochrona jakości żywności i zdrowia

Cel przekrojowy: rozwój wiedzy, innowacji i cyfryzacji

Plan Strategiczny WPR 2023 – 2027 (PS 2023 – 2027) - Budżet

Plan
Strategiczny dla
Wspólnej
Polityki
Rolnej
na lata **2023-2027**

25,2 mld EUR

17,3 mld euro
w ramach I filaru

4,7 mld euro
w ramach II filaru

3,2 mld euro
+ środki krajowe

Budżet i powierzchnie Interwencji leśno-zadrzewieniowych PS 2023 – 2027

Interwencje leśno - zadrzewieniowe		Budżet	Powierzchnia
Inwestycje	Zwiększanie bioróżnorodności lasów prywatnych	12,00 mln €	11,4 tys. ha
	Zalesianie gruntów rolnych	11,62 mln €	2,5 tys. ha
	Tworzenie zadrzewień śródpolnych	6,00 mln €	1,9 tys. ha
	Zakładanie systemów rolno-leśnych	6,00 mln €	4,9 tys. ha
	łącznie inwestycje leśno-zadrzewieniowe	35,62 mln €	20,7 tys. ha

Budżet i powierzchnie Interwencji leśno-zadrzewieniowych PS 2023 – 2027

Interwencje leśno - zadrzewieniowe		Budżet	Powierzchnia
Zobowiązania wieloletnie	Premie z tytułu zalesień i zadrzewień oraz systemów rolno-leśnych	8,00 mln €	22 tys. ha
	Zobowiązania zalesieniowe z PROW 2004-2006, PROW 2007-2013, PROW 2014-2020	22,9 mln €	55 tys. ha

Akty prawne

✓ Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 zatwierdzony w dniu 31 sierpnia 2022 r. przez Komisję Europejską decyzją nr C(2022) 6018

✓ Ustawa z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 412)

✓ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 kwietnia 2023 r. w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty pomocy finansowej w ramach wsparcia inwestycji leśnych lub zadrzewieniowych oraz w formie premii z tytułu zalesień, zadrzewień lub systemów rolno-leśnych w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 737)

Zwiększanie bioróżnorodności lasów prywatnych PS 2023 – 2027

Korzystne zmiany od 2023 r.

- ✓ rozszerzono katalog beneficjentów o wspólnoty gruntowe
- ✓ zwiększono stawki pomocy średnio o ok. 75%, w tym zwiększono o ok. 125% stawkę cięć pielęgnacyjnych
- ✓ wydłużono wiek drzewostanu kwalifikującego się do cięć pielęgnacyjnych do 30 lat
- ✓ zwiększono maksymalną powierzchnię, do której można ubiegać się o przyznanie pomocy (z 40 ha w całym okresie programowania na 40 ha/rok, czyli 200 ha w całym okresie PS 2023-2027)
- ✓ rozszerzono rodzaje inwestycji o zakładanie ekotonów leśnych na obrzeżach istniejących lasów graniczących z terenem otwartym

Zalesienia

Plan Strategiczny 2023 – 2027

Korzystne zmiany od 2023 r.

- ✓ zwiększono stawki średnio o ok.:
  - ✓ 40% - wsparcia na zalesianie
  - ✓ 27% - 5 letniej premii pielęgnacyjnej
  - ✓ 18% - 12 letniej premii zalesieniowej,
- ✓ **wprowadzono dodatkową 5 letnią płatność 1 438 zł/ha/rok do tzw. zalesień naturalnych czyli samosiewów powstałych w wyniku sukcesji naturalnej,**
- ✓ zwiększono maksymalną powierzchnię, do której można ubiegać się o przyznanie pomocy z 40 ha w całym okresie programowania na 40 ha/rok, czyli 200 ha w całym okresie PS 2023-2027.

Zwiększanie bioróżnorodności lasów prywatnych PS 2023 – 2027

Wsparcie na zwiększanie bioróżnorodności lasów prywatnych

Stawki

Przebudowa składu gatunkowego drzewostanu w wieku 30-50 lat przez wprowadzenie drugiego piętra	Na gruntach w warunkach korzystnych	13 026 zł/ha
	Na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12°	14 052 zł/ha
Przebudowa składu gatunkowego drzewostanu przez dolesianie luk w drzewostanie w wieku 21-60 lat lub odnowienie drzewostanu uszkodzonego	Na gruntach w warunkach korzystnych	16 385 zł/ha
	Na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12°	18 103 zł/ha
Zróżnicowanie struktury drzewostanu w wieku 30-60 lat przez wprowadzenie podszytu	Na gruntach w warunkach korzystnych	8 385 zł/ha
	Na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12°	9 026 zł/ha
Założenie remizy w drzewostanie w wieku 30-60 lat		2 588 zł/inwestycję (0,1 ha)
Założenie strefy ekotonowej w drzewostanie w wieku 11-30 lat		11 986 zł/ha
Cięcia pielęgnacyjne w drzewostanie w wieku 11- 30 lat	Na gruntach w warunkach korzystnych	1 566 zł/ha
	Na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12°	2 295 zł/ha

Zwiększanie bioróżnorodności lasów prywatnych PS 2023 – 2027

Plan
Strategiczny dla
Wspólnej
Polityki
Rolnej
na lata 2023-2027

Wsparcie na zwiększanie bioróżnorodności lasów prywatnych		Stawki
Zabezpieczenie sadzonek drzew i krzewów przed zniszczeniem	Grodzenie siatką 2 metrową	19,7 zł/mb
	Repelentami	1 708 zł/ha
	3 palikami	2 210 zł/ha
	Wełną owczą	944 zł/ha
	Ostonkami	2 362 zł/ha

Stawki zalesieniowe od 2023 r. (inwestycja)

Wsparcie na zalesianie (jednorazowe wsparcie inwestycyjne)		Stawki
Założenie zalesienia	Nasadzenia w warunkach korzystnych	16 059 zł/ha
	Nasadzenia na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12°	17 436 zł/ha
Zabezpieczenie sadzonek drzew i krzewów przed zniszczeniem	Grodzenie siatką 2 metrową	19,7 zł/mb
	Repelentami	2428 zł/ha
	3 palikami	2210 zł/ha
	Wełną owczą	1829 zł/ha
	Ostonkami	2362 zł/ha

Stawki zalesieniowe od 2023 r. (wieloletnie premie)

Premia pielęgnacyjna i zalesieniowa		Stawki zł/ha/rok
5 letnia premia pielęgnacyjna do zalesionych gruntów:	w warunkach korzystnych	1 377
	o nachyleniu terenu powyżej 12°	1 584
	z sukcesją naturalną	972
	o nachyleniu terenu powyżej 12° i z sukcesją naturalną	1 264
Premia zalesieniowa:	12 letnia - do zalesionych gruntów rolnych	1 438
	5 letnia - do gruntów pokrytych sukcesją naturalną	1 438

Zalesienia

Plan Strategiczny 2023 – 2027

Plan
Strategiczny dla
Wspólnej
Polityki
Rolnej
na lata 2023-2027

Zwiększenie stawek premii zalesieniowej beneficjentom PROW 2004-2006, PROW 2007-2013, PROW 2014-2020

1. PROW 2004-2006 (zobowiązania 20-letnie) z:

- 1400 zł/ha/rok **do 1 962 zł/ha/rok** - dla beneficjentów, którzy uzyskali, co najmniej 20% dochodów z rolnictwa
- 360 zł/ha/rok **do 490 zł/ha/rok** - dla beneficjentów, którzy uzyskali mniej niż 20% dochodów z rolnictwa

2. PROW 2007-2013 (zobowiązania 15-letnie) z:

- 1 190 zł/ha/rok **do 1 438 zł/ha/rok** - dla beneficjentów, którzy są uprawnieni do płatności bezpośrednich
- 1 580 zł/ha/rok **do 1 962 zł/ha/rok** - dla beneficjentów niekwalifikujących się do płatności bezpośrednich

3. PROW 2014-2020 (zobowiązania 12-letnie) z: 1 215 zł/ha/rok **do 1 438 zł/ha/rok**

Zalesianie gruntów rolnych

Zwiększanie bioróżnorodności lasów prywatnych

Beneficjenci

- Właściciele gruntów
- Rolnicy
- Jednostki samorządu terytorialnego – tylko w zakresie jednorazowego wsparcia

- Właściciele lasów prywatnych lub ich stowarzyszenia
- Wspólnoty gruntowe

Grunty:

- orne lub sady
- z sukcesją naturalną (samosiewy)
- przeznaczone do zalesienia w dokumentach planistycznych gminy

- las: drzewostany w wieku od 11 do 60 lat
- dla których sporządzono uproszczony plan urządzenia lasu albo jest decyzja starosty na podstawie inwentaryzacji stanu lasu

Powierzchnia:

- 0,1 ha – 40 ha/rok

- 0,1 ha – 40 ha/rok

Szerokość:

- co najmniej 20 m – nie dotyczy zalesień graniczących z lasem lub obszarem zalesionym

Zalesianie gruntów rolnych

Zwiększanie bioróżnorodności lasów prywatnych

Wymogi nasadzeń

- Plan zalesienia sporządzany przez Nadleśnictwo
- Plan inwestycji zwiększających bioróżnorodność lasów prywatnych sporządzany przez Nadleśnictwo

Przed upływem 5 lat od dnia wypłaty wsparcia:

Wymogi utrzymania

- Obowiązek przekwalifikowania zalesionego gruntu na grunt leśny
- Utrzymanie inwestycji

Plan Strategiczny na lata 2023-2027 – wymogi w zalesieniach i ekosystemach leśnych

Plan zalesienia i plan inwestycji zwiększających bioróżnorodność lasów prywatnych może być sporządzony w postaci:

- papierowej, opatrzonej podpisem własnoręcznym i skopiowanej do formy elektronicznej

- elektronicznej, opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym

Zaleca się wydrukowanie wersji papierowej dla rolnika w celu umożliwienia prowadzenia rejestru zabiegów pielęgnacyjnych.

Wykonanie Inwestycji leśnych lub zadrzewieniowych

Inwestycje leśne lub zadrzewieniowe wykonuje się:

- ✓ przy użyciu sadzonek drzew lub krzewów **rodzimych gatunków lub rodzajów;**
- ✓ posadzonych w odległości **co najmniej 2 m od granicy sąsiedniego gruntu** stanowiącego własność innego podmiotu;
- ✓ przez równomierne posadzenie drzew lub krzewów na całej powierzchni gruntu przeznaczonego do wykonania inwestycji oraz oznakowanie w terenie granic tej powierzchni;
- ✓ zgodnie z:
  - ✓ liczbą sadzonek drzew lub krzewów na hektar określoną zgodnie z załącznikiem nr 2 do rozporządzenia,
  - ✓ wymogami planu zalesienia lub planu inwestycji.

Grunty z sukcesją naturalną

Średni wiek drzew i krzewów pochodzących z sukcesji naturalnej **nie może przekraczać 30 lat.**

Pomoc na zalesienia z sukcesją naturalną przysługuje do gruntów:

- przeznaczonych do zalesienia w dokumentach planistycznych gminy,
- spełniających warunki w zakresie powierzchni.

Ubieganie się o pomoc Krok po Kroku

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Ogłoszenie o naborze wniosków na stronie ARiMR **do 1 maja**

Rolnik składa **wniosek o wsparcie** od 1 czerwca do 31 lipca

ARiMR wydaje **postanowienie** o spełnieniu warunków przyznania wsparcia
do 8 października

Rolnik **zakłada** inwestycje i **składa oświadczenie** o jego wykonaniu
(**najpóźniej do 9 czerwca roku następującego po roku, w którym złożono wniosek**)

ARiMR sprawdza każdą inwestycję i wydaje **decyzję** o przyznaniu wsparcia (60 dni od złożenia oświadczenia)

ARiMR wypłaca wsparcie 30 dni od uprawomocnienia się decyzji

Plan
Strategiczny dla
Wspólnej
Polityki
Rolnej
na lata 2023-2027

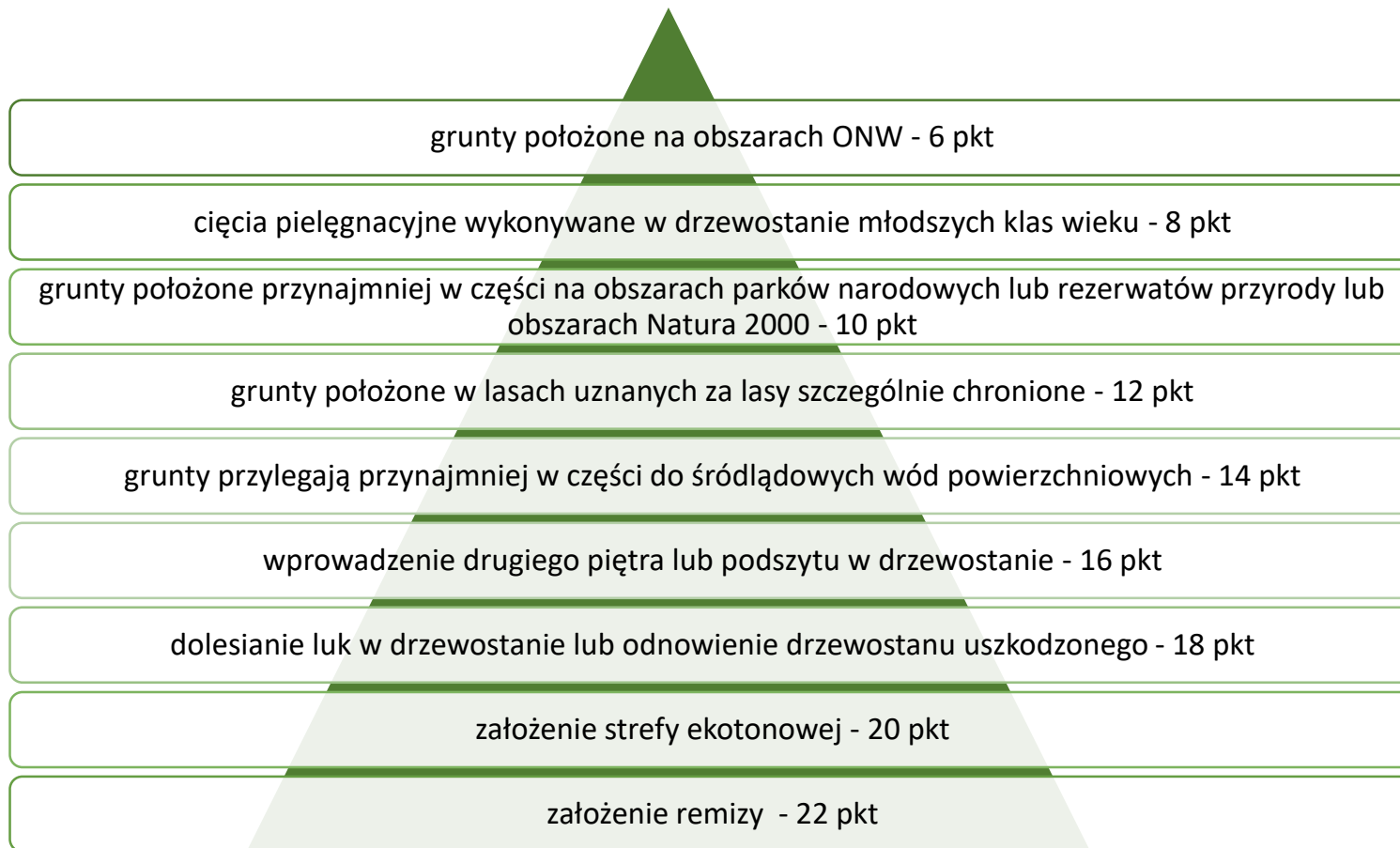

KRYTERIA WYBORU OPERACJI

Zwiększanie bioróżnorodności lasów prywatnych

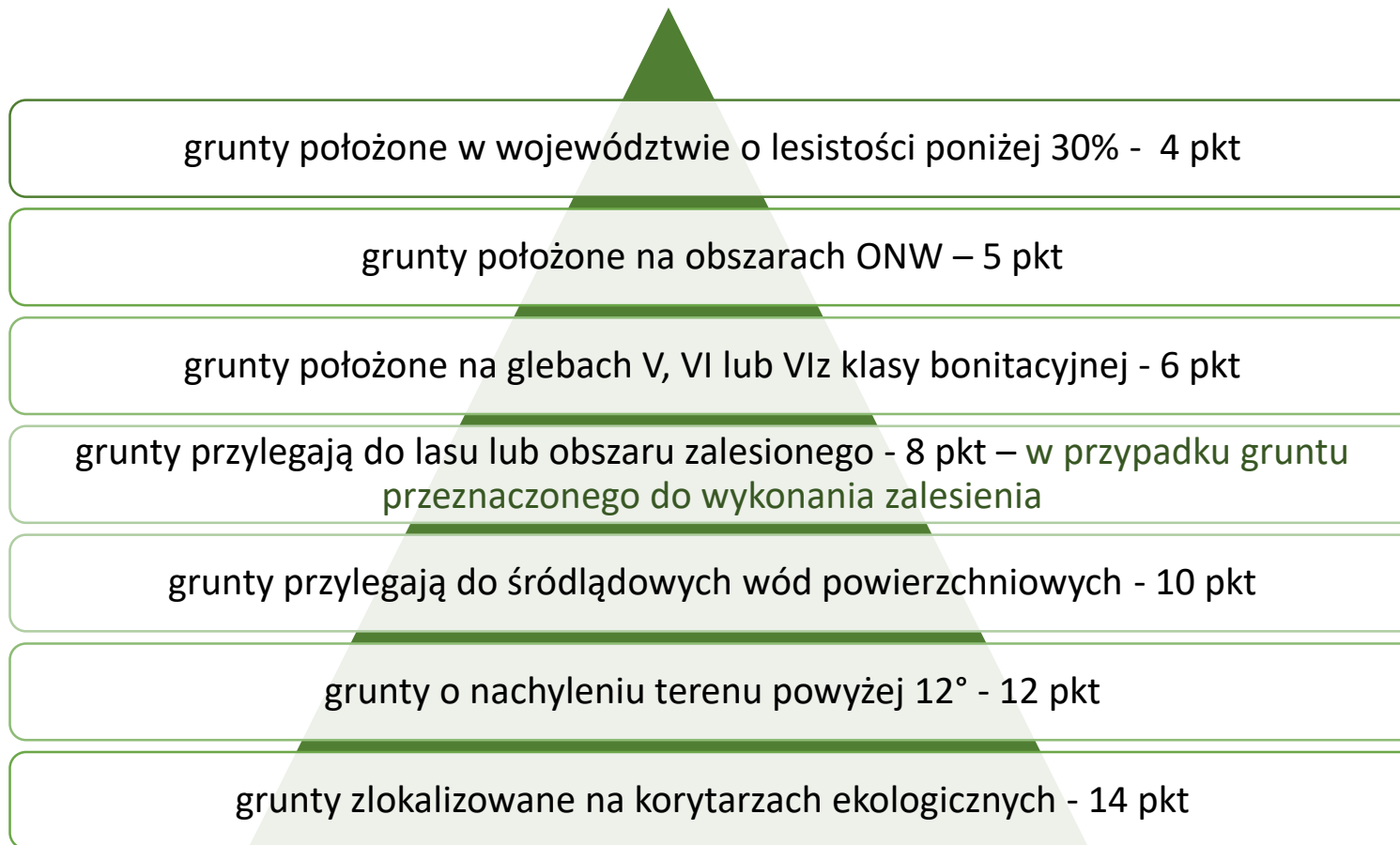
Plan
Strategiczny dla
Wspólnej
Polityki
Rolnej
na lata 2023-2027

Minimum
punktów

KRYTERIA WYBORU OPERACJI zalesień zadrzewień i systemów rolno-leśnych

Minimum w przypadku zadrzewień i systemów rolno-leśnych

Minimum – w przypadku zalesień

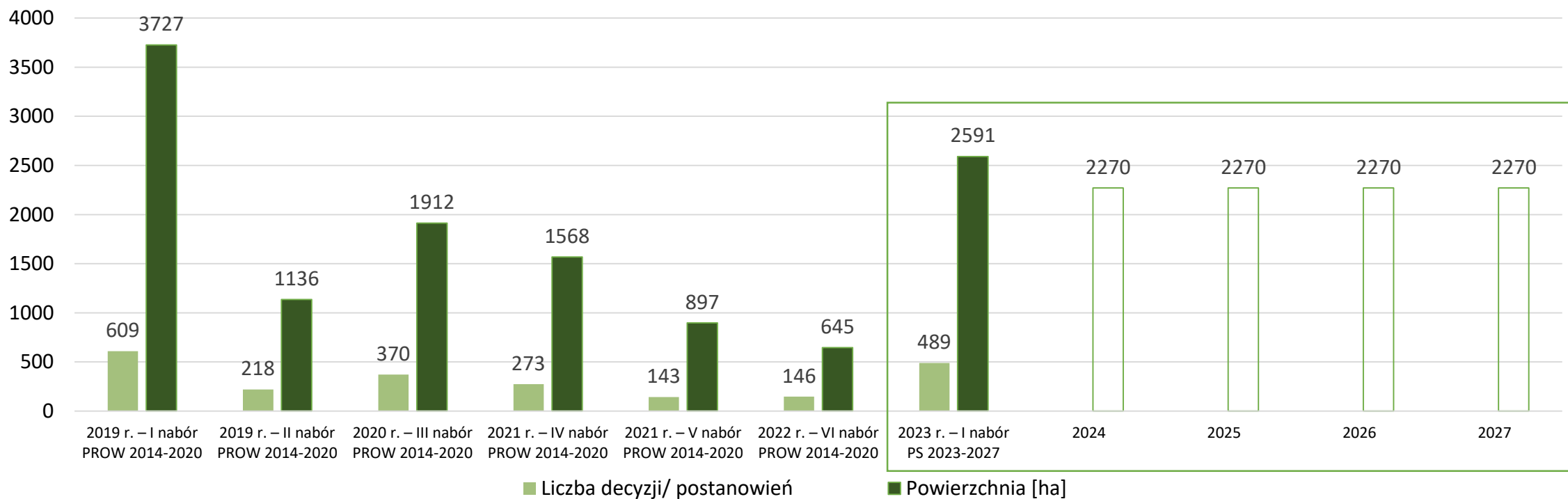
Zwiększanie bioróżnorodności lasów prywatnych w latach 2019 – 2022 i planowane w latach 2023-2027

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Zrealizowanych **2 248 inwestycji leśnych** na powierzchni **12 476 ha**

Wsparcie właścicieli lasów prywatnych w ramach Wspólnej Polityki Rolnej

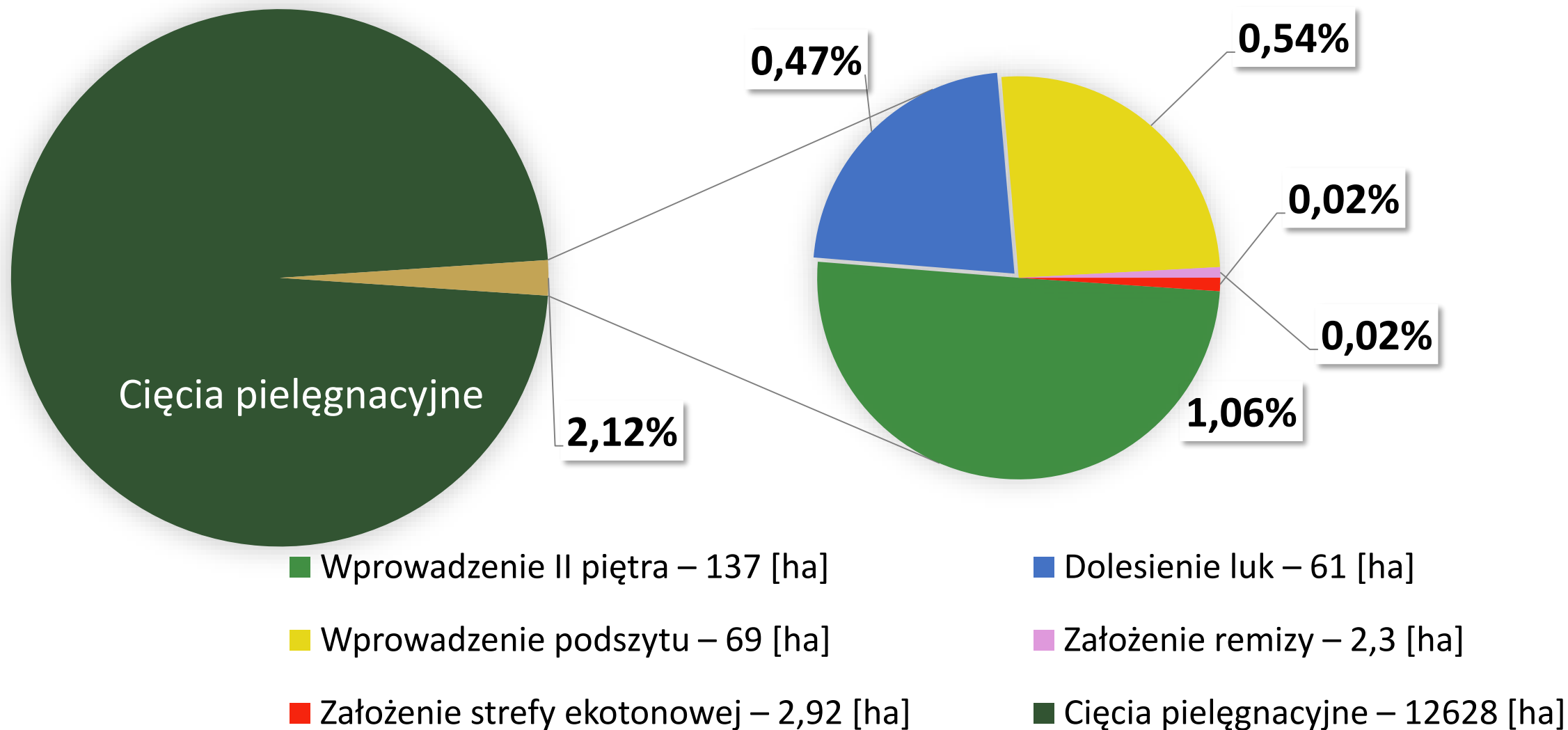

Udział poszczególnych typów inwestycji w latach 2019-2023

97,88%

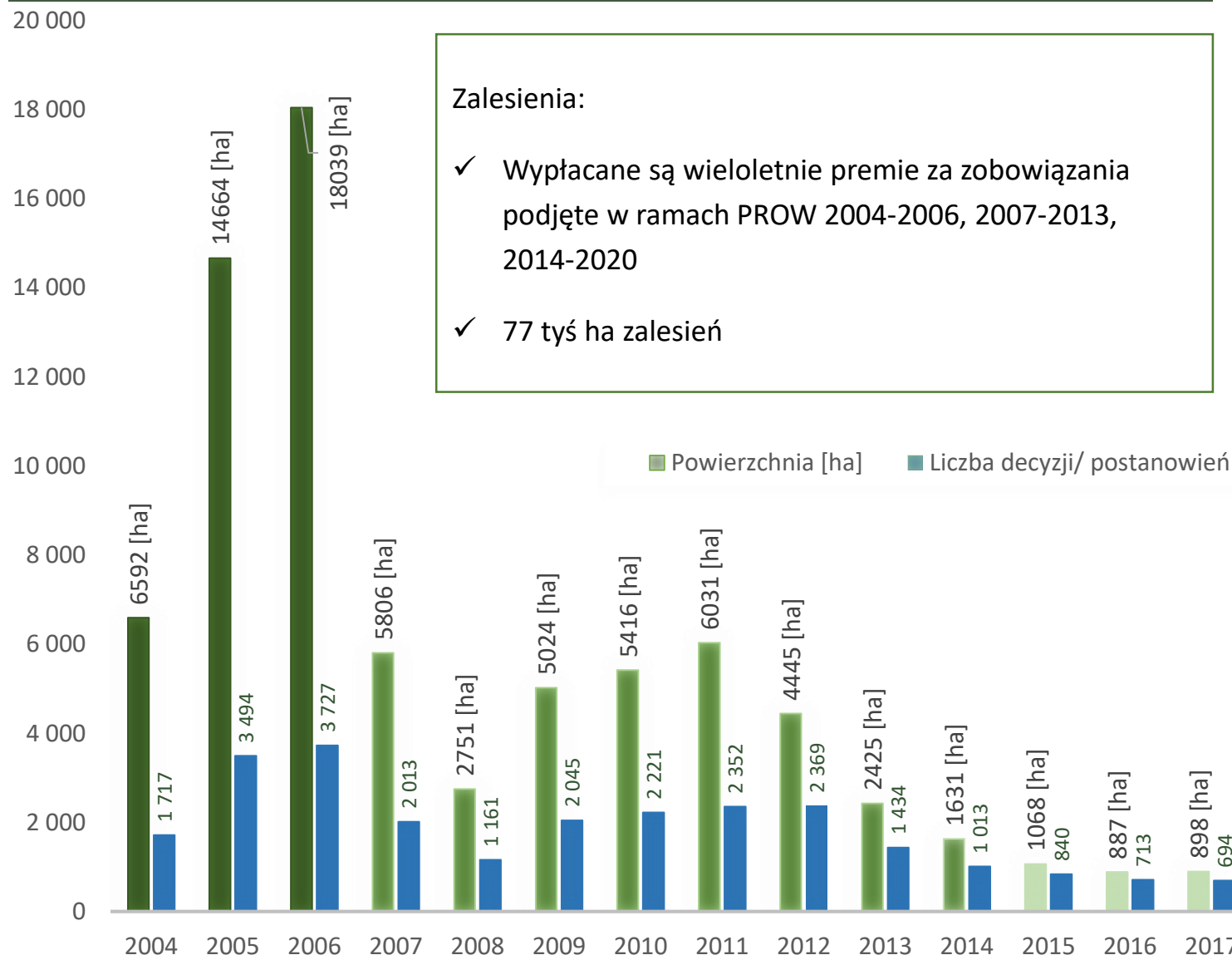
Inwestycje bioróżnorodnościowe

Powierzchnia zalesiona w latach 2004 – 2022 i planowana w latach 2023-2027

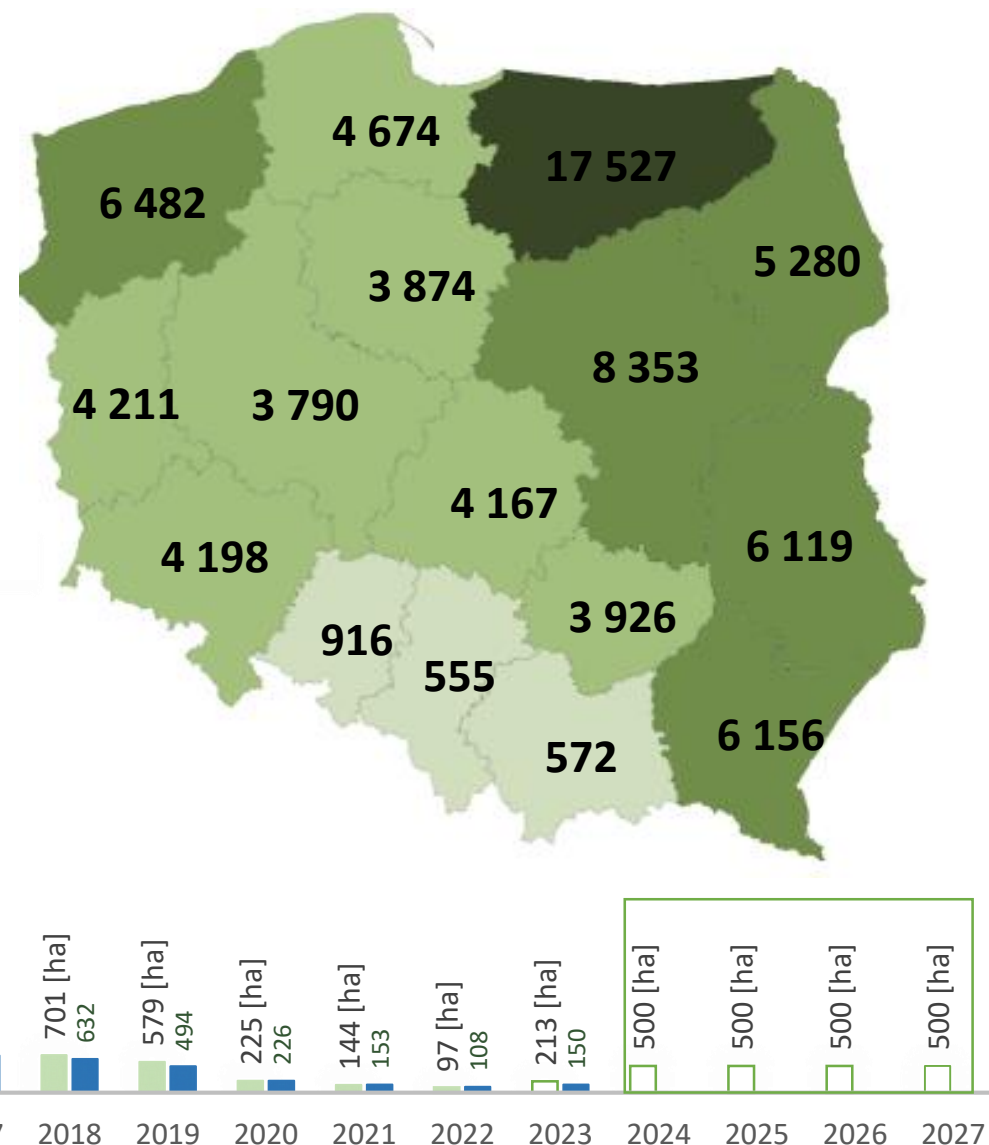

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Zalesienia:

- ✓ Wypłacane są wieloletnie premie za zobowiązania podjęte w ramach PROW 2004-2006, 2007-2013, 2014-2020
- ✓ 77 tys ha zalesień

Interwencje leśno-zadrzewieniowe

Harmonogram naborów wniosków

Interwencje	Termin naboru wniosków
Wnioskowanie o premie: <ul style="list-style-type: none"> - pielęgnacyjne i zalesieniowe beneficjenci PROW 2007-2013 i PROW 2014-2020 - z tytułu zadrzewień beneficjenci z PROW 2014-2020 - do gruntów z sukcesją naturalną	15 marca – 15 maja
Wsparcie na inwestycje leśne i zadrzewieniowe	1 czerwca – 31 lipca
Wnioskowanie o premie zalesieniowe beneficjenci PROW 2004-2006	1 czerwca – 15 lipca

Informacje o inwestycjach i premiach leśno-zadrzewieniowych PS 2023-2027

Strona MRiRW:

<https://www.gov.pl/web/rolnictwo/inwestycje-i-premie-lesno-zadrzewieniowe>

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

biał

O ministerstwie **Co robimy** Aktualności Załatw sprawę Kontakt PL

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi > Co robimy > Wsparcie rolnictwa > Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (PS WPR 2023-2027)
> Wsparcie z PS WPR 2023-2027 > Inwestycje i premie leśno-zadrzewieniowe

< Powrót

Inwestycje i premie leśno- zadrzewieniowe

> Zalesianie gruntów rolnych

> Zwiększanie bioróżnorodności lasów
prywatnych

> Tworzenie zadrzewień śródpolnych

> Premie z tytułu zalesień i zadrzewień oraz
systemów rolno-leśnych

> Zakładanie systemów rolno-leśnych

Plan
Strategiczny dla
Wspólnej
Polityki
Rolnej
na lata 2023-2027

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Dziękuję za uwagę.

